

Téma

Už zase tu šmejdí šmejdi.
Nabízejí pochybné služby obcím.
Jak na ně?

str.
4

Rozhovory

Mladé rodiny na venkově?
Klid a krásná příroda žel nestačí.

str.
6

Událost

Neratov na Pardubicku
třídí odpady nejlépe
mezi malými obcemi v zemi!

str.
12

Finanční úřady v malých městech chtějí zrušit. Nedejme je!

*Milé kolegyně, vážení kolegové,
přátelé samospráv.*

V menších městech se mají od příštího ledna zrušit agendy územních pracovišť finančních úřadů. Jen ve Zlínském kraji k tomu má dojít ve Valašských Kloboukách a Luhačovicích. V rámci celé republiky pak ještě v dalších devíti městech. S tím se jako starostové nemůžeme smířit. Proč?

Valašské Klobouky jsou pětitisícové městečko v Bílých Karpatech. Rozkládá se blízko státní hranice se Slovenskem a k dobrému životu tu bezesporu patří jak dostupnost školských zařízení, téměř nulová nezaměstnanost, rozmanitost volnočasových aktivit, tak také dostupnost veřejné správy, finančních institucí, okresní správy sociálního zabezpečení, finančního či katastrálního úřadu.

Vzhledem k tomu, že jde o obec s rozšířenou působností, mají tyto úřady své opodstatnění a vzájemně se doplňují. Obyvatelé regionu, kterých žije ve 20 spádových obcích zhruba 24 tisíc, zde vyřídí vše potřebné od občanského průkazu, zápisu do katastru nemovitostí až po daňové příznání. Do okresního města Zlín to mají z obcí regionu 37 až 52 kilometrů, o něco málo blíže je do Vsetína.

Proč to tady všechno uvádím? To aby bylo zřejmé, proč tolik stojíme o to, aby se v našem městě zachovaly agendy územního pracoviště finančního úřadu, který u nás působí desítky let. Od 1. 1. 2020 by totiž mělo dojít ke zrušení všech agend, které mají být včetně spisů převedeny do Vsetína. Nahradí je prý podatelna s otevírací dobou dva dny v týdnu. Dosed jsou přítomni občanům a živnostníkům úředníci a specialisti k dispozici po celý týden. **Ve Vsetíně si navíc ministerstvo financí prostory pro finanční správu pronajímá, zatímco v našem městě si před devíti lety postavilo novou budovu.**

Obecně víme, že finanční agenda je složitá a poplatník se například při výpočtu daně z na-

bytí nemovitých věcí neobejde bez odborné konzultace. Při elektronickém podání této daně se téměř nestalo, že by bylo přiznání bezchybné a dílčí daňové přiznání k nemovitým věcem není možné podat elektronicky vůbec. Značnou část poplatníků této daně tvoří senioři, pro které je cestování obtížné a taky finančně zatěžující. Rovněž je důležitá vazba na zdejší katastrální úřad. Poplatník daně z příjmů – fyzických osob (OSVČ) si často musí dojít i na OSSZ, zdravotní pojišťovny, které zde rovněž sídlí, noví podnikatelé mohou zajít z živnostenské úřadu ORP Valašské Klobouky rovnou na finanční úřad a zjistit své další povinnosti. A tak by se dalo dlouze pokračovat.

A jak to má od příštího ledna vypadat? Těch 15 pracovníků, kteří dnes finanční správu vykonávají ve Valašských Kloboukách, bude dojíždět za stejnou prací do 30 kilometrů vzdáleného města. Za nimi pak bude dojíždět přibližně šest tisíc poplatníků. Ano, lze připustit, že několik z nich půjde napřed na podatelnu a pak teprve do Vsetína. Tak to totiž funguje v těch místech, kde byl tento model zaveden.

Dle mého názoru se jedná o postupnou centralizaci služeb, o vzdálení veřejné služby občanům, živnostníkům, firmám. Tento postup je v rozporu s filozofií starostů obcí, kteří se snaží udržet mladé lidi na venkově investicemi do infrastruktury pro nové bydlení, sportoviště, výstavby cyklostezek, či školských a zdravotnických zařízení. V neposlední řadě bude mít takové opatření negativní vliv i na lokální ekonomiku, protože koncentrace kupní síly je větší právě v místech, kde funguje občanská vybavenost.

A tak mi nezbývá, než smutně konstatovat, že takovým krokem, jakým je rušení územních pracovišť finančních úřadů, stát zásadním způsobem přispěje k odlivu mladých lidí z venkova do měst, kde je více pracovních příležitostí a komfort služeb. Velká města se stávají z hlediska dopravní situace téměř nepro-

stupná a orientace v úřadech komplikovaná. Ze zkušenosti víme, že po zrušení místní příslušnosti pro vyřizování osobních dokladů došlo právě v menších městech ke zvýšení počtu podání, protože pro žadatele je příjemnější přijet do menšího města, kde úřední doba kopíruje pracovní dobu a netvoří se fronty.

Podaří se nakonec zachovat agendy na územních pracovištích finančních úřadů, nebo budou muset lidé za veřejnou službu cestovat? Požádala jsem o pomoc poslance, o interpelaci v poslanecké sněmovně, o intervenci hejtmana Zlínského kraje, navštívila jsem generální ředitelku Finanční správy, oslovila předsedy SMS ČR a SMO ČR. Zatím pevně věřím a doufám, že se tuto veřejnou službu i v menších městech podaří zachovat a my tento boj vyhrájeme!

Eliška Olšáková
starostka Města Valašské Klobouky
a předsedkyně SMS ČR ve Zlínském kraji

K veřejné sbírce na podporu tragicky zesnulého místostarosty Dražůvek se přidává i SMS ČR

SMS ČR se připojilo k veřejné sbírce na podporu tragicky zesnulého Rudolfa Štose, kterého jako místostarostu Dražůvek na Kyjovsku letos v květnu zastřelil místní podivín. Ve všech médiích se psalo o smutném případě v obci oblíbeného místostarosty, který se snažil urovnat sousedský spor. Sbírkou na podporu rodiny vyhlásilo SMS ČR společně se SMO ČR a starostkou Dražůvek Klárou Čudrnákovou. Číslo transparentního účtu je 115-9528350237/0100, přispívat mohou obce, spolky i jednotlivci.

Místostarosta kromě svých úředních povinností pomáhal v obci jako instalatér. „Měl velkou rodinu, vnučata, kterým se věnoval. Pro tu rodinu je to obrovská tragédie,“ řekla médiím starostka Dražůvek Klára Čudrnáková. Policie přizvala místostarostu jako svědka ke sporu, kde muž v domě vyhrožoval svému sousedovi kvůli přístupu k vodě. Jenomže jen co policisté vyzvali k otevření dveří, padl výstřel z nelegálně držené zbraně a místostarosta, který s případem neměl nic společného, na místě zemřel. Střelec poté sám spáchal sebevraždu.

Zástupci samospráv usilují nyní o změnu legislativy, aby v budoucnu nemuseli civilisté asistovat u policejních zásahů. Policisté žádají nezávislé svědky nejčastěji na domovní prohlídky a obec je nemůže odmítnout. Obvykle je pak doprovází starosta nebo někdo jiný z radnice. Místostarosta Dražůvek byl první, kdo za tuto povinnost zaplatil životem.

Aprílová novela zákona o dani z přidané hodnoty obcím pěkně zavařila!

Chcete podpořit život v obci a udržet mladé, kteří by jinak za bydlením a prací odešli do města? Tak pozor! Může se to obrátit proti vám! Podle výkladu poslední novely zákona o DPH se totiž obec může stát plátcem daně z přidané hodnoty právě „díky“ prodeji zasítovaných obecních pozemků za účelem výstavby rodinných domů.

Prvním dubnovým dnem nabyla účinnosti prozatím poslední novela zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, která sice nepřinesla žádné převratné novinky, ale upravila některé definice a přinesla drobná doplnění. A i když jde o zdánlivě drobné změny, mají zásadní důsledky. Svě o tom ví Věra Kovářová, členka předsednictva Sdružení místních samospráv České republiky a poslankyně. „Obrátilo se na mě několik starostů a starostek, kteří se setkali s výkladem finanční správy, podle něž se prodejem stavebních pozemků obec stává plátcem DPH, samozřejmě překročili-li stanovený obrát, což není úplně složité,“ řekla.

Kovářová na základě těchto podnětů interpelovala ministryni financí a následně v téže věci zaslala dotaz také na Generální finanční ředitelství (GŘŘ). To ve své odpovědi ze začátku června uvádí, že zákon o DPH musí být vykládán společně s judikaturou Soudního dvora Evropské unie. A na jejím základě dospívá k závěru, že bude-li se obec ohledně dodání pozemků chovat jako běžný obchodník, resp. přivede k nim inženýrské sítě, pak se dodání takovýchto pozemků zahrnuje do výpočtu obrátu a jeho překročením se obec stane plátcem daně. Oproti tomu

v situaci, kdy obec prodává pozemky, které byly historicky v jejím vlastnictví a nebyly nikdy využívány k ekonomické činnosti obce, dodání takovýchto pozemků předmětem daně vůbec nebude.

Paradoxně je tak obec, která se snaží nalákat mladé na zasítované pozemky, „odměněna“ tím, že se může ocitnout v režimu daně z přidané hodnoty. Zvrácené? Jistě. Podle výkladu GŘŘ se totiž obce v těchto případech dostávají do role jakéhosi developera. „Toto přirovnání je naprosto absurdní, cílem samospráv přece není být developerem, ale umožnit mladým rodinám postavit si v obci bydlení a tím zabránit jejich odchodu do měst, nikoliv s pozemky spekulovat. Zasítováním pouze umožní snadnější výstavbu,“ komentuje odpověď GŘŘ Věra Kovářová.

Ta nyní ve spolupráci se SMS ČR podrobí reakci finanční správy kritické analýze a pokusí se zpochybnit přiléhavost argumentů, které ve prospěch uvalení režimu daně z přidané hodnoty snaží. Samosprávám, které se snaží o rozvoj svého území a o zabránění odlivu svých obyvatel, by stát neměl házet klacky pod nohy. A jednoznačně to platí i v tomto případě. O dalším vývoji v této kauze budeme čtenáře SMSky informovat. **Pavel Pacovský**

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových se snaží obce připravit o majetek. Je to nepřijatelné, míní SMS ČR

Během posledních měsíců zaznamenalo Sdružení místních samospráv ČR hned několik případů nepřátelských právních kroků Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM) proti obcím. SMS ČR považuje za nezbytné, aby byly stát a obce dobrými partnery. Postup ÚZSVM proto vnímá jako zbytečný útok na tento partnerský vztah.

Spory vyvolávané úřadem se týkají majetku, který byl na obce převeden na základě zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí. Tento zákon ve své době zajišťoval nezbytný majetkový základ vznikající samosprávy na území České republiky, tehdejší součásti Československa.

Po mnoha letech, během kterých obce s předmětným majetkem nakládaly jako s vlastním, nyní ÚZSVM zpochybňuje, že v době, kdy vešel zákon v účinnost, byly splněny všechny podmínky pro přechod vlastnictví na obce. Na základě toho se pomocí žalob na určení vlastnického práva podle občanského soudního řádu u soudu domáhá, aby bylo určeno, že právoplatným vlastníkem sporného majetku je stát – Česká republika.

ÚZSVM se tedy v praxi účelovým použitím právních klíčků snaží připravit obce o majetek, který přitom často potřebují ke svému bezproblémovému fungování. „Podobné chování správního úřadu, který má v popisu své činnosti mimo jiné obcím v některých situacích pomáhat, považujeme za zcela nepřijatelné a neslučitelné s jeho posláním, jímž má být podobně jako u všech veřejnoprávních subjektů služba veřejnosti.“ zaznívá z SMS ČR.

Sdružení místních samospráv ČR nepochybuje o tom, že nezávislé soudy budou brát při svém rozhodování v úvahu historické okolnosti vzniku zákonné úpravy a také právo na samosprávu jako základ demokratického právního státu, díky čemuž snahy ÚZSVM dostat majetek zpět do vlastnictví státu razantně odmítnou. **Dominik Hrubý**

Pracovní komise Legislativní rady vlády požaduje přepracovat návrh věcného záměru stavebního zákona

Negativní stanovisko k návrhu věcného záměru stavebního zákona předložila na konci května Pracovní komise pro hodnocení dopadů regulace (RIA) Legislativní radě vlády. Jedním z důvodů je nedostatečné objasnění příčin současného stavu stavebního řízení.

„Vysvětlení, proč jsou řízení pomalá, je převážně postaveno na nevysloveném předpokladu, že pomalost je způsobena procesními pravidly, která předkladatel důsledně chápe jako překážky a zcela vynechává úhel pohledu, který by zohlednil jejich smysl,“ uvádí komise. Ta rovněž upozornila, že snaha o zvýšení rychlosti rozhodování nesmí být na úkor kvality rozhodování a ochrany veřejných zájmů. Vyzdvihla především hrozbu ukvapených stavebních rozhodnutí v důsledku obávané fikce souhlasu a tím snížení právní jistoty ve stavebním procesu.

Podle pracovní komise Legislativní rady vlády nelze nedodržování zákonných lhůt vnímat jako problém současné struktury. Důvodem je spíše nedostatek kvalifikovaných úředníků a nezájem vysokoškoláků o tuto

agendu. V otázce nákladů spojených se změnou se návrh soustředí především na finanční náklady státu, zatímco náklady jiných subjektů zůstávají opomenuty. V souvislosti s tím komise vytkla i absenci posouzení nákladů a potenciálních přínosů nového stavebního zákona jako celku.

A jaký je závěr? Návrh je podle komise nevyhovující. Doporučila jeho projednávání přerušit a návrh přepracovat. Otakar Bursa

Úřad vlády České republiky
LEGISLATIVNÍ RADA VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

PRACOVNÍ KOMISE PRO HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE
(RIA)

SMS ČR zve na seminář Zastupitel v právu

Nejvyšší státní zastupitelství, Česká advokátní komora, Svaz měst a obcí ČR a Sdružení místních samospráv ČR zvou na **seminář Zastupitel v právu**. Je určen pro hejtmány, starosty, primátory a obecní a krajské zastupitele z celé republiky. Seminář se bude konat v Praze a Brně, konkrétně ve třech termínech:

úterý 24. září od 9–15 hodin v Justičním areálu Na Mířáncích, **Praha 10** – Vršovice, 28. pluku 29B (dražební sál)

čtvrtek 17. října od 9–15 hodin v Justičním areálu Na Mířáncích, **Praha 10** – Vršovice, 28. pluku 29B (dražební sál).

čtvrtek 7. listopadu od 9–15 hodin v sídle Veřejného ochránce práv v **Brně**, Údolní 658/39.

Vstup na seminář je pro registrované účastníky zdarma. Zájemci se mohou hlásit prostřednictvím přihlašovacího formuláře, který najdou i v elektronické pozvánce na stránkách www.smscr.cz nebo požádat o informace svého krajského manažera.

Právnícké okénko

Jaké mají obce povinnosti při nakládání s obecním majetkem?

Jednoduchý přehled povinností při nakládání s obecním majetkem připravilo SMS ČR na základě množících se dotazů na toto téma. Sdružení poradí i v případě dalších nejasností. Neváhejte se na ně obracet.

Nezbytným předpokladem pro platnost dispozice obce s jejím nemovitým majetkem je **zveřejnění záměru**. Nezveřejnění způsobuje neplatnost následného právního jednání. Zveřejnění záměru se považuje za výkon nevyhrazené pravomoci rady obce, resp. v případě, kde není volena rada, za pravomoc starosty obce. **Zveřejnění záměru se vztahuje na: prodej, směnu, darování, pronájem, pacht nebo výpůjčku hmotné nemovitě věci nebo na právo stavby (nehmotná věc), výprosu a smluvně zřídit právo stavby k pozemku ve vlastnictví obce.** Často se zapomíná, že se povinnost vztahuje i na věci nezapsané v katastru nemovitostí.

Při posuzování nerozhoduje označení smlouvy, ale **obsah práv a povinností**. Proto je třeba zohlednit i smlouvy nepojmenované nebo smíšené. Také je nutné myslet na to, že zveřejnění záměru dopadá i na dodatky podstatně měnící již uzavřené smlouvy – např. prodloužení platnosti nájemní smlouvy, změna kupní ceny, převod nájmu prostoru sloužícího podnikání. **Stejně tak je nezbytné zveřejnit zá-**

měr již při uzavření smlouvy o smlouvě budoucí (týká se výše uvedeného).

Zveřejnění záměru se naopak nevztahuje na zřízení oprávnění z věcného břemene k obecnímu pozemku, zástavní právo k obecnímu pozemku. Vyňat ze zveřejnění je i pronájem bytů a hrobových míst nebo pronájem, pacht, výpůjčka na dobu kratší 30 dní. Nedopadá ani na záměry vztahující se k právnícké osobě zřízené obcí nebo právnícké osobě, kterou obec ovládá.

Při nakládání s obecním majetkem je nezbytné odůvodnění případně nižší než obvyklé ceny pouze na úplatné převody majetku obce, a to pod sankcí absolutní neplatnosti pro neodůvodnění odchylky. Obvyklou cenu lze určit znaleckým posudkem, srovnáním nabídek, cenovou mapou (např. AGIS SMS ČR). Odchylna musí být odůvodnitelná (legitimní, objektivní důvody) a prokazatelným způsobem zaznamenaná.

Při zveřejnění záměru nejde o veřejný příslib, ani vyhlášení veřejné soutěže o nejlepší nabídku, ani veřejnou nabídku. Nejedná se

o právní jednání ve smyslu soukromého práva, tj. není návrhem na uzavření smlouvy. Jde o informativní úkon v oblasti veřejného práva a obec se nezavazuje k uskutečnění zamýšleného jednání. Zájemci se nemohou domáhat náhrady nákladů nebo soudní povinnosti uzavřít smlouvu dle zveřejněného záměru.

Záměr se zveřejňuje nejméně 15 dní před dnem, kdy o prodeji rozhoduje zastupitelstvo. Tento den se do lhůty nezapočítává. Obecně platí doporučení nezapočítávat den vyvěšení a den sejmutí a ponechání zveřejnění na úřední desce po celých 15 dní. Na druhou stranu není stanovena lhůta pro předložení záměru příslušnému orgánu obce ke schválení. Nemusí být tudíž rozhodnuto bezprostředně, ale lhůta by měla být přiměřeně dlouhá.

Nezbytná je vždy řádná identifikace nemovitě věci a uvedení zamýšlené majetkové dispozice (např. nájem). Další podmínky, jako je např. výše ceny a její úhrada, není třeba zveřejňovat. Pokud obec blíží podmínky zveřejní, nelze se od nich poté odchýlit. **Darina Danielová**

Jak na veřejné zakázky?

SMS ČR vypracovalo pro starosty vnitřní směrnici

Vnitřní směrnici pro zadávání veřejných zakázek zadávaných mimo režim zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek vypracovalo SMS ČR na základě podnětů od starostů.

Mimo režim dotčeného zákona se zadávají zejména zakázky, jejichž předpokládaná hodnota nedosahuje 2 000 000 Kč bez DPH v případě dodávek nebo služeb a 6 000 000 Kč bez DPH na stavební práce. V takovém případě nemusí obec postupovat podle pravidel zadávacích řízení upravených tímto zákonem. Nanejvýš vhodné je však tento postup a jasná pravidla upravit do vnitřního pokynu, tj. směrnice obce. Vnitřní směrnice pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu může obci přinést ulehčení postupů prostřednictvím jejich sjednocení. Znalost směrnice na druhé straně umožní zájemci o veřejnou zakázku předvídat, jakými procesy bude jeho nabídka procházet nebo podle jakých kritérií bude hodnocena. Tím obec eliminuje námitky zájemců na možné porušení zásad transparentnosti.

Velmi často se setkáváme s tím, že mají obce mnohem přísnější podmínky, než by stanovil i sám zákon. V některých případech obce odkazují na již zrušený zákon č. 137/2006 Sb., zákon o veřejných zakázkách. Naši snahou je obcím pomoci, proto jsme vypracovali vzorovou směrnici pro zadávání veřejných zakázek, kterou obce mohou převzít. Směrnici Vám rádi poskytneme na kontaktním e-mailu: verejnezakazky@sms-sluzby.cz.

SMS ČR spolupředává semináře o kůrovci a financování kalamity

O správném hospodaření v lesích v době klimatických změn pojednávají semináře, které pro starosty pořádá Sdružení místních samospráv ČR ve spolupráci se Sdružením vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR (SVOL). Účastníci se zaměřují zejména na kůrovcovou kalamitu a její financování. Dva semináře se konaly v Jihlavě na Vysočině a na zámku v Kostelci nad Černými lesy ve Středočeském kraji.

Program přiblížil historii kůrovce v Čechách, minulé kůrovcové kalamity i důvody jejich přemnožení. Následující část se věnovala legislativě a problematice lesního zákona, informacím o povinnostech majitele lesa a jeho odpovědnosti při nakládání s lesním majetkem obce.

Zřejmě nejzajímavějším bodem byla přednáška věnovaná možnostem finanční pomoci na obnovu lesů. Přítomní se dozvěděli o aktuálních možnostech dotačních programů jak státních, tak případně i krajských. Cenné zkušenosti předali účastníkům starostové, kteří v lesním hospodářství aktivně působí.

Předseda SVOL František Kučera přítomně informoval, že Ministerstvo zemědělství přislíbilo na základě tlaku jejich sdružení navýšit letošní příspěvky na hospodaření v lesích o zhruba 500 milionů korun na

celkovou sumu 1,2 miliardy. „Připravuje se nový dotační titul pro zvládnutí následků kůrovcové kalamity. Požadované tři miliardy ale zatím nebyly schváleny a pravidla dotace dosud také neznáme,“ uvedl.

Na pomoc čeká mnoho vlastníků lesů včetně obcí, kteří jsou už zoufalí nejen z toho, jak finančně kůrovcovou kalamitu zvládnout. SMS ČR spolupráci se SVOL vítá. „Věřím, že se nejedná o poslední společné akce těchto dvou sdružení, ale naopak o počátek spolupráce s cílem podpory obcí,“ řekl předseda SMS ČR Stanislav Polčák. „Budeme usilovat o prosazení takové právní úpravy, která zrychlí boj s kůrovcem a odstraní byrokratické překážky nejen pro obce. Společně se SVOL se budeme snažit vyjednat dostatečné finanční prostředky na kompenzace za kůrovcovou kalamitu a následnou obnovu lesních porostů,“ dodal.

Už zase tu šmejdí šmejdí.

Nenabízejí hrnce, ale pochybné služby obcím. Jak na ně?

V posledních dnech se rojí nejen kůrovec, ale také nabídky pochybných firem, jimž jsme si zvyklí říkat „šmejdí“. Ti, kteří obvolávají starosty a starostky, nenabízejí hrnce, ale většinou zviditelnění obce na nějakém *skvělém* portálu. SMS ČR varuje, jak nenaletět!

Na Sdružení místních samospráv ČR se v posledních měsících stále častěji obracejí členské obce, které poskytovatelé pochybných služeb telefonicky kontaktovali. Zpravidla jde o nabídku prezentace v nejrůznějších webových katalogích, mohou se ale týkat i jiných záležitostí. Cílem těchto poskytovatelů je během manipulativně vedeného telefonického rozhovoru dosáhnout souhlasu s uzavřením či údajným prodloužením smlouvy a v návaznosti na to vystavit fakturu a následně trvat dosti nevybíravým způsobem na její úhradě. Jak už bylo naznačeno, hodnota nabízených služeb je více než sporná...

Cím ale to, že se těmto dobrodruhům tak dobře daří? Zčásti určitě proto, že jsou velmi dobře připravení. Obce se setkávají s velmi podobným průběhem hovoru: zástupce společnosti zavolá starostovi či místostarostovi obce,

případně obecnímu úředníkovi. Představuje se velmi rychle, ba překotně a mnohdy se snaží vyvolat dojem, že jde o společnost značného renomé (často se snaží vzbudit dojem, že jde o Seznam.cz), vzhledem k rychlosti řeči je ale velmi snadné tuto skutečnost přehlédnout.

Následuje spěšné představení nabízených služeb. Ve většině případů se jedná o zveřejnění údajů obce v katalogu provozovaném danou společností či o lepší zviditelnění a dohledání obce ve všeobecných webových vyhledávacích, jako je např. Google. Ze způsobu, jakým jsou tyto služby líčeny, lze přitom získat mylný dojem o tom, že služby již obec využívá a že se jedná pouze o aktualizaci údajů. Ověřováním platnosti banálních údajů (zjišťuje např. jména obecních funkcionářů, sídlo obecního úřadu, adresu webových stránek obce) si získává důvěru, kterou prohlubuje také výraznými li-

chotkami. Na závěr rozhovoru je pak „klient“ vyzván k vyjádření souhlasu s uzavřením smlouvy, tuto skutečnost se ovšem snaží zakrýt rychlou řečí či vyvoláním dojmu, že jde o souhlas se zasláním informací o nabídce služeb na e-mail nebo s právě provedenou aktualizací údajů týkajících se obce.

Pokud se s takovým způsobem nabízení služeb setkáte, doporučujeme velkou obezřetnost; zpravidla je rozumnější trvat na zaslání podrobnějších informací na e-mailovou adresu obce. Užitečná může být mimochodem také porada s Vaším IT specialistou či

správce webu, který je schopen vyhodnotit, zda se v konkrétním případě jedná o smysluplnou nabídku. I když o platnosti smluv uzavřených výše uvedeným způsobem máme zásadní pochybnosti (podle konkrétních okol-

ností tu větší, tu menší), skutečností je, že následně vlně upomínek není zcela snadné čelit a řada obcí raději podlehne a zaplatí, aby se složitější jednání s profesionálními podvodníky vyhnula. Rozhodně platí, že v případě

smluv uzavíraných telefonicky je před řezáním dobré vícekrát měřit – a to klidně i víc než dvakrát. Díky tomu si ušetříte spoustu starostí, které řešení vzniklých kauz s dotěrnými podvodníky bohužel nutně vyvolává.

Příběh z obce Rybí: Jak si se šmejdy poradila starostka Marie Janečková

Stalo se to v polovině ledna. Starostce obce Rybí v Moravskoslezském kraji Marii Janečkové zavolal pracovník firmy provozující web FuzePlus s nabídkou prezentace. Ta spíš ze zdvořilosti odpověděla, ať nabídku zašlou na obecní e-mailovou adresu, že se na ni později podívá. Docela všední záležitost, chtělo by se říct. Jenže pokračování už tak všední nebylo. Už 21. ledna obdržela obec od výše uvedené firmy fakturu. To, že k žádné objednávce nedošlo, jako by vůbec nebylo na překážku.

Obec Rybí bezprostředně zareagovala. Firmě odpověděla, že o žádné objednávce nemůže být řeč, tím méně o uhrazení vystavené faktury. Odpověď? Nechala na sebe čekat pěkně dlouho. Vlastně na ni v Rybí čekají dodnes. Firma s obcí nekomunikovala, nikdo nezvedal telefony ani neodpovídal na emaily. Úplně nečinná ale firma nebyla. Na obec zasílala další a další upomínky. A začala hrozit podáním soudní žaloby.

Po poradě s pracovníky Sdružení místních samospráv ČR poslala starostka Janečková datovou schránkou ještě jednou upozornění na to, že obec neuzavřela žádnou smlouvu, dle níž se firma domáhá uhrazení faktury. Firmu informovala také o tom, že na státní zastupitelství bylo podáno trestní oznámení pro podezření ze spáchání trestného činu. Reakce firmy? Pokud hádáte, že žádná, mýlíte se. Firma totiž zareagovala, ale docela nečekané. Poslala další upomínku. Chytáte se za hlavu? My taky.

Příběh má ale přece jen dobrý konec. Státní zastupitelství, resp. Policie ČR se vytáhla a začala se věcí zabývat. I když nedospěla k závěru, že

by byl spáchán trestný čin, bylo zjištěno, že k uzavření žádné smlouvy skutečně nedošlo. Podle policejního vyrozumění pro obec Rybí, které se opírá o sdělení jednatele společnosti, jež web FuzePlus provozuje, „ze strany pracovníků, kteří komunikují se zákazníky a zadávají informace do systému, který data dále zpracovává, zřejmě došlo k mylnému zadání informací, za což se omlouvají a požadovanou fakturu pro subjekt Obec Rybí stornují a nebudou ji již dále vymáhat.“

Poučení na závěr? Proti šmejdům má smysl se ozvat. Jak ukazují kauza, kterou si prošla Marie Janečková, domoci se práva je možné, jen to vyžaduje hodně vytrvalosti a také trochu odvahy, které katalogovým a jiným dobrodruhům jejich zvláštní podnikatelský záměr když ne zhatí, tak alespoň pořádně zkomplikují. SMS ČR v tom bude svým členským obcím dít rádo nápomocné.

Setkali jste se s praktikami „šmejdů“? Chtěli byste se o svoje zkušenosti podělit s ostatními samosprávami? Pište prosím na smejdi@smscr.cz. Vybrané příběhy rádi zpracujeme a vydáme v některém z příštích čísel SMSky.

Díl desátý: Obec jako zaměstnavatel – je třeba znát zákoník práce

Seriál

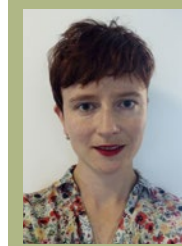
Ve Zpravodaji SMS ČR vás postupně seznamujeme s třinácti tématy vzdělávacího kurzu „Škola člena zastupitelstva obce“, který se koná v rámci projektu „Podpora vzdělávání volených zástupců obcí I. typu“ a je spolufinancován z EU.

I v té nejmenší obci se starosta musí čas od času poohlédnout po nějaké té síle navíc. Sečení trávy, odklizení sněhu, úklid veřejných prostranství, vedení účetnictví či zajištění základního chodu obecního úřadu. To jsou všechno činnosti, které ve většině obcí vykonávají třetí osoby na základě pracovněprávního vztahu. V takové chvíli se obec stává zaměstnavatelem a starosta se nutně musí orientovat alespoň v základních otázkách pracovního práva, minimálně tedy v zákoně č. 262/2006 Sb., zákoníku práce.

Uzavření pracovněprávního vztahu, zejména pracovního poměru, znamená navázání dlouhodobé spolupráce se zaměstnancem a na tento právní akt navazují další práva a povinnosti pro oba aktéry. Je tedy více než vhodné postupovat od začátku informovaně a v souladu s příslušnou legislativou. I dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr (dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti) mají svá pravidla, která je třeba respektovat. V souvislosti s přijímáním pracovníků do „úřednických“ pozic přichází do hry i zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územně samosprávných celků, který rozšiřuje povinnosti obce, jakožto zaměstnavatele, nad rámec zá-

koníku práce a ukládá mu zejména konat výběrová řízení či veřejné výzvy a dbát splnění kvalifikačních předpokladů ze strany uchazečů a vzdělávání úředníků.

Ani obec není ušetřena plnit povinnosti uložené zákonem zaměstnavateli v rámci tzv. BOZP. Je povinna zajistit ochranu zdraví svých zaměstnanců při práci a přijímat opatření k předcházení rizikům. Další oblastí, která si zaslouží pozornost starosty, je povinnost k náhradě škody způsobené zaměstnancem. A to jak třetí osobě, tak zaměstnavateli, neboť zde samozřejmě vstupuje do hry povinnost obce pečovat o své jmění a pokud byla obci zaměstnancem způsobena větší újma, nelze toto nechat bez povšimnutí.

Aneta Tomová vystudovala právo na Univerzitě Karlově a nyní působí jako advokátka na Havlíčkovobrodsku. Současně je pátým rokem místostarostkou v tisícovém městečku. V projektu SMS ČR je lektorkou kurzů Škola místních samospráv a odbornou expertkou pro webináře a metodicko-právní poradnu.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Samostatnou kapitolou je pak odměňování. Odměňujeme zaměstnance, odměňujeme úředníky, odměňujeme zastupitele včetně starosty. Přímo z rozpočtu obce. Zde již vůbec není prostor pro chyby a je třeba si danou problematiku osvojit, třeba v rámci vzdělávacího kurzu SMS ČR.

Aneta Tomová

Mladé rodiny na venkově? Klid a krásná příroda žel nestačí. Všechno je ale hlavně o lidech!

Mladé rodiny dnes prý život ve městech neláká. Ukázal to už zhruba před 15 lety výzkum Sociologické laboratoře České zemědělské univerzity. Určitě to nelze říct obecně. Jsou obce, které mladé i díky své poloze a dostupnosti služeb přitahují, jsou stále obce a celé oblasti, které se právě kvůli velké vzdálenosti od měst a absenci služeb vylidňují. Navíc – bez zaměstnání a dostupné školy mladou rodinu na venkově prostě neudržíte – s výjimkou *alternativců* a *dobrodruhů*. Obce dělají, co mohou. Rozvíjejí se, jak jen to jde, jak jen jim to umožňuje systém, vlastní finance, dotační možnosti, programy. Jenom peníze ale nestačí. Právě ve spolupráci s občany – a je jedno jestli mladými nebo starými – přicházejí

nápady, které nemusí stát skoro nic. Aby měl český venkov budoucnost, je třeba, aby byl o život ve venkovských obcích zájem. Zásadní je proto udržet na venkově lidi mladé, aktivní, kteří mají ke své obci vztah a chtějí v ní žít, nejen nocovat. Musí mít možnost dostupného zaměstnání, kvalitního bydlení a služeb, včetně školy a zájmových aktivit pro děti. Klid a krásná příroda žel mladým k životu na venkově nestačí.

Na obce, které nabízejí dobré podmínky k životu mladým lidem, upozorňuje mimo jiné i soutěž Vesnice roku, která právě v těchto dnech zveřejňuje své krajské vítěze.

A že je všechno hlavně o lidech, ukazují i naše příklady dobré praxe.

Dobříň: V obci je to jako doma. Vždy si musíme říci co je potřeba, co je priorit a zda na to máme

Mateřská školka v Dobříni na Litoměřicku je unikátní nejen proto, že je architektonicky zajímavou stavbou. To, že se na ni jezdí dívat odborníci a zájemci z celého světa a že je zařazena mezi nejkrásnější světové mateřinky, je jen takovou třešinkou na dortu. Unikátní je i to, že si ji obec postavila bez dotací a vlastně s přispěním všech občanů. Stalo se to už před pěti lety. Stavbě školky musela tehdy ustoupit stavba čistírny odpadních vod. I tu už dnes obec dokončuje. Vše zde řeší podle akutní potřeby, jak říká starostka Šárka Mrázková.

S přibývajícím počtem obyvatel přibylo v Dobříni i dětí a potřeba mít vlastní mateřskou školku s dostatečnou kapacitou. Jak na tento odvážný počin dnes vzpomínáte?

Výstavbě v roce 2014 skutečně předcházelo to, že v obci přibylo 14 rodinných domů a spousta stávajících si mladé rodiny opravily. Některým se postupně narodilo jedno dítě, druhé i třetí, obec se rozrostla. Spolu s těmito krásnými událostmi se ovšem pojil problém s nedostatkem volných míst v mateřských školách. Proto jsme se rozhodli, že si školku postavíme. A protože nebyla možnost žádných dotací, stavěli jsme z rozpočtu obce.

Jste malá obec. Jak jste to zvládli?

Ano. V naší obci žije skutečně jen 560 obyvatel. Jak jsme to zvládli? Několik let předtím jsme v obci zvýšili daň z nemovitosti na dvojnásobek a podařilo se nám na školu našetřit. Takže na její stavbu přispěl doslova každý občan naší obce.

A kromě školky už máte i krásnou zahradu... I na tu jste si našetřili?

Tu jsme dokončili během roku 2015. Získali jsme na ni více než jeden a půl milionu korun z Ministerstva životního prostředí v dotačním programu Zahrady v přírodním stylu. Projekt zahrnoval venkovní úpravy kolem budovy, dřevěné terasy, pískoviště, houpačky... Děti tady mají eko zahrádku, kde pěstují bylinky, jahody, borůvky, pod stromy jsou lavice, kde jim paní učitelky čtou pohádky. Škola je navíc zapojena do programu Skutečně zdravá škola, kde se děti učí zdravému stravování. Mají vlastní zelinářskou zahrádku a výpěstky používají ve školní kuchyni.

Vraťme se ale do školky. Popište, jak vypadá?

Projekt zpracoval pražský Atelier 8000 spol. s.r.o. pod vedením architektů Jiřího Strítěckého a Martina Krupauera. Budova se nachází v krásném prostředí historického centra naší obce V Zátíší. Je zdobena dřevěnými prvky, vnitřní prostor je otevřený až do hřebene střechy, děti zde proto mají hodně prostoru a světla.

A právě i to oceňují odborníci, kteří se k vám jezdí na školku dívat...

Školku i zahradu k nám jezdí obdivovat spousta návštěvníků. Jsou umístěny na předních architektonických serverech Evropy, píše se o nich v architektonických časopisech. V Číně vydali dokonce knihu o mateřských školách, kde nechybí ani ta naše. Stavba získala i řadu ocenění. V celostátní soutěži o Nejhezčí školku vyhrála mezi 82 školkami třetí místo.

Takže investice nelitujete?

Investice do výstavby mateřské školy byla ta nejlepší, kterou mohla naše obec udělat. I když nás stála nemalé finanční prostředky, hodně nám přinesla. Co může být lepšího, než investovat do budoucnosti, kterou jsou naše děti? Výstavba školy život v naší obci nesmírně obohatila. Zveme rodiče, babičky, dědečky a ostatní přátele školky na besídky, společná setkání, již několik let pořádá obec společně s mateřinkou předvánoční jarmark, kdy vyrábíme, pečeme a výtěžek z naší práce pak věnujeme Nadaci Dobrý anděl na pomoc nemocným dětem. Jen letos jsme tak mohli přispět částkou 41 662 korun. Každoročně se zapojujeme do Tříkrálové sbírky a učíme tak děti pomáhat druhým. Chceme i tímto způsobem alespoň malou měrou vrátet pomoc, která byla při povodni v roce 2002 poskytnuta nám.

Vždy když přijdu do mateřské školy a vidím rozzářené oči našich dětí, uvědomím si, s jakou

láskou a v jak krásném prostředí jsou vychovávány. Moc si toho vážím a tiše jim závidím.

To je krásné. Neplánujete třeba postavit dětem i školu?

Je pravda, že nás tíží každoroční problém s umístováním dětí do prvních tříd základních škol. Ale stavět školu v obci naší velikosti už by bylo opravdu nad rámec možností.

A co plánovaná čistírna odpadních vod, která musela tehdy ustoupit stavbě školky? Na tu už došlo?

Tu v současné době dokončujeme. Na její výstavbu jsme získali více než osmimilionovou dotaci. V obci je to jako doma. Vždy si musíme říci co je potřeba, co je pro nás prioritou a zda na to máme. Myslím, že naší obci se daří. Každý rok se posuneme vždy o krok dopředu.

Martínkov: Děti jsou naše budoucnost. Právě mezi nimi teď roste příští náčelník Sokola, velitel hasičů nebo starosta obce

V Martínkově na Třebíčsku to umí výborně s dětmi. Tato malebná vesnice se chlubí nejen řadou historických a kulturních památek, ale i živými tradicemi, které předvádí pěvecký sbor Jordán a folklorní soubory Džbánek, Džbáněček a Martínek. V soutěži Vesnice roku obec letos získala v krajském kole Diplom za rozvíjení lidových tradic a v roce 2015 vyhrál v tomto klání Martínkov dokonce první místo v Kraji Vysočina. Starosta Josef Pléha je náležitě pyšný. Ví, že v dětech a tradicích, které mladí lidé udržují, spočívá budoucnost celé obce.

Čí je to zásluha, že jste letos získali v soutěži ocenění za rozvíjení lidových tradic?

Komisi, která soutěž Vesnice roku hodnotí, se představili mladí hasiči, členové pěveckého sboru Jordán, a především dva naše folklorní soubory registrované pod Vzdělávacím sborem České obce sokolské. S ukázkami lidových tanců vystoupili ti nejmenší ze souboru Martínek a starší děti ze souboru Džbáněček. Komisařům se nejspíš jejich vystoupení zalíbilo, jinak by naší obci jen těžko udělili tento diplom. Jinak na otázku, čí je to zásluha, není jednoduché odpovědět. Dík samozřejmě patří vedoucím souborů a choreografkám, také rodičům, kteří děti připravují a někteří i vozí na nácvik z okolních obcí. Největší zásluhu na

tom ovšem mají samotné děti, jež se účastní zkoušek a následně vystoupení a které – troufnu si říci – mají k tanci kladný vztah.

Folklor má u vás letitou tradici. Myslíte, že může pomoci upevnit kořeny a souvazečnost k místu / obci i dětem a současně mladé generaci?

Rozhodně ano. Na členech jednotlivých folklorních souborů je vidět snaha reprezentovat Martínkov při vystoupeních co nejlépe. Během roku vystupují na různých akcích, ať jde o poutové zábavy, plesy, přehlídky a podobně. Ti starší dávají mladším krojovaným „kolegům“ příklad a podporu, na mladších je znát snaha naučit se co nejvíc. Jako příklad bych uvedl ryze

pánský tanec, který vyžaduje sílu a obratnost a při kterém muži dělají různé přemety, přeskoky a další fyzicky náročné kombinace. A hoši ve věku od osmi do 15 let si to chtěli taky zkusit, tak nacvičili obdobné pásmo, se kterým při každém vystoupení sklízí obrovský aplaus. A samozřejmějstí je aktivní zapojení všech bez rozdílu věku do přípravy Martínkovských krojovaných hodů, které se letos v srpnu uskuteční již po sedmatřicáté.

Jak Vaše obec aktivitu s mládeží a dětmi podporuje a proč je podle vás práce s dětmi tak důležitá?

Jednoduše proto, že děti jsou naše budoucnost. Jak budoucnost samotné obce, tak i spolků a fungujících souborů. I proto jako obec pořádáme některé akce přímo pro děti. Například karneval nebo Noc s Andersenem, kterou letos připravil náš místostarosta Zdeněk Řepa – a dětem se to velmi líbilo. Obec dále například uhradila náklady na dopravu do Žďáru nad Sázavou, kde se v květnu na Zelené hoře uskutečnila krojovaná pout, na které vystupoval i Džbáněček. Každoročně pak z rozpočtu přispíváme na činnost místním spolkům a ty pak rovněž pořádají různé akce pro děti: dětský den, rozloučení s prázdninami, noc sokoloven, soutěže, turnaje a další. Podpora pořádání akcí pro děti, jejich rozvoj a rozšiřování je velmi důležitá myslím v každé obci. Vždyť i mezi těmi nejmenšími může být (a pravděpodobně je) budoucí velitel hasičů, náčelník Sokola nebo starosta obce.

Němčovice: Místo zastávky mají pařezovou chaloupku.

Originální stavba má mimo jiné zpomalit neukázněné řidiče

A někdy stačí opravdu jen velmi málo. Za originální nápad vás rázem obklopí novináři jako vosy sladkou limonádu. Svě o tom ví starosta Němčovic na Rokycansku Karel Ferschmann, kde na začátku června slavnostně otevřeli autobusovou zastávku. Prý nejfotografovanější a nejfotogeničtější. Není divu. Vždyť je také kopií pohádkové pařezové chaloupky Křemílka a Vochomůrky.

Vesnice se 170 obyvateli má čekárnu jako z pohádky. To je úsměvné a moc milé. Popište, jak vypadá?

Pracovali jsme na ní od podzimu. Je skutečně taková, jakou známe z pohádky o skřítcích Křemílkově a Vochomůrkovi. Má oblé tvary, dveře do oblouku a malá okénka. Šikmou střechu s křivým komínem podpírají rozeklané dubové větve. Chaloupka měří na výšku 5,2 metru, základna je zhruba čtyři krát pět metrů. Je postavená z betonových tvárníc, ořezaných do oblých tvarů. Tmavě hnědá fasáda připomíná kůru stromu. Kolem rostou skalničky a kapradí. Na stěně uvnitř dokonce visí kukačky, zdí jsou namalované na modro, ale jsou na nich šmouhy, protože ani Křemílek s Vochomůrkou zřejmě nebyli profesionální malíři. Ostatně – oba jmenovaní skřítki stojí vedle chaloupky, takže cestující mají jistotu, že tu nikdy nebudou čekat sami. Z dubového špalku je vyřezal Ivan Šmíd z Jičína.

Proč jste ji takovou postavili? Pro radost dětem?

To samozřejmě také. Pařezová chaloupka ovšem není jen obyčejná zastávka, kde se mohou lidé schovat před deštěm či větrem. Funguje i jako takový retardér, který zpomaluje auta a motorky. Po nedávno opravené silnici tady auta projížděla i 150kilometrovou rychlostí.

Motorkáři zvedali své stroje na rovném úseku na zadní kola. Chaloupka už se osvědčila. Auta, která jedou okolo, zpomalují, lidé si chaloupku prohlížejí, někdo zastaví a fotí si ji. Každopádně chceme v příštích dnech osadit silnici i měříčem rychlosti, protože samotná chaloupka problém nevyřeší. Pokud se nám ale i s pomocí zastávky podaří zpomalit neukázněné řidiče, mohla by uspět i v soutěži Stavba roku, kam ji chceme přihlásit.

Na kolik vás postavení takové zastávky přišlo?

Náklady odhaduji na zhruba 100 až 120 tisíc korun. Část materiálu a práce jsme dostali darem, stejně tak třeba pletené šály pro Křemílka a Vochomůrku. Největší problém bylo sehnat dostatečně velké dubové větve na podepření střechy. Naše stará plechová zastávka dosloužila, potřebovali jsme novou. Kdybychom koupili unifikovanou budku, náklady včetně podkladové plochy by vyšplhaly na minimálně 150 tisíc korun.

V Jihomoravském kraji pomáhá obcím s podporou rodin projekt Audit Family Friendly

Zajímavých tipů na obce, které fandí mladým rodinám, by byla celá řada. Pozoruhodný je ale například ještě projekt Audit Family Friendly, do něž se zapojil Jihomoravský kraj. Pomáhá obcím v jejich úsilí o zlepšování podmínek života rodin. Významnou výhodou auditu je pomoc v realizaci těch opatření, která si obec na základě systematicky provedené analýzy sama zvolí a se souhlasem rady nebo zastupitelstva obce po dobu tří let realizuje a naplňuje. Prorodinný audit familyfriendlycommunity je iniciativou rakouské společnosti Familie & Beruf Management GmbH. Z členských obcí se k němu připojila například obec Březina nebo město Moravský Krumlov. Více se o projektu dozvíte zde: <https://www.auditfamilyfriendlycommunity.cz/>

Znáte svého krajského manažera?

Rozhovor

Milí čtenáři! V tomto seriálu se vám postupně představí naši krajsí manažeri. Můžete se na ně obracet se svými dotazy či podněty, které se týkají samospráv a zájmů, jež SMS ČR hájí. Kontakty na ně najdete i zde www.smscr.cz.

SMS ČR v Kraji Vysočina představuje Marcelu Syrovou

Jak se daří SMS ČR ve vašem kraji?

Určitě skvěle. Počty členů se na Vysočině za poslední dva roky podařilo zdvojnásobit, k dnešnímu dni jich máme 189. Věřím, že do konce roku překročíme hranici 200 aktivních členů.

Kromě mne, krajské manažerky Kraje Vysočina a také pověřenkyně pro okresy Havlíčkův Brod, Jihlava a Pelhřimov se o naše členské obce v oblasti GDPR z okresů Třebíč a Žďár nad Sázavou stará také druhá pověřenkyně Jitka Boučková. Ke spokojenosti přispívají svou činností zástupci představenstva Kraje Vysočina. Každý okres má své zástupce, na které se lze kdykoliv obrátit. (Kontakty na ně zájemci naleznou na www.smscr.cz/cz/kraje/47-kraj-vysočina).

Daří se nám prohlubovat neformální i formální vztahy a spolupráci napříč regionem. Konkrétně mám na mysli třeba uzavření Memoranda o spolupráci SMS ČR s Krajem Vysočina, součinnost v rámci pracovní skupiny Venkov při Regionální stálé konferenci Kraje Vysočina, ale i spoluúčast při organizaci krajského kola soutěže Vesnice roku. Spolupracujeme rovněž s místními mikroregiony, dobrovolnými svazky obcí, podnikateli v regionu i nečlenskými obcemi kraje. Také vztah členů se mění. Posunuje se z podpory činnosti sdružení formou členských příspěvků přes využívání členských benefitů, kterých je už opravdu celá řada (www.smscr.cz/cz/clenske-benefity), k aktivnímu zapojení do činnosti SMS ČR.

Těší mě, že přestože jsou zástupci obcí tak zaměstnaní, najdou si čas k účasti na krajských shromážděních, školeních, kulatých stolech atd. Mnozí se aktivně zapojují do činnosti pracovních skupin SMS ČR, přispívají podněty, informacemi o událostech v okolí apod. V neposlední řadě i jejich podpora formou připojení se k petici či vyplnění dotazníku pomáhá ke zkvalitnění a rozvoji služeb nebo aktivit SMS ČR. Což je skvělé.

Existuje, kromě celostátních témat, „problém“ specifický pro váš kraj, se kterým bojujete?

Vysočina se příliš neliší od ostatních regionů. Z hlediska základní vybavenosti obcí nás trápí nízká porodnost, problémy s udržitelností mateřských škol, školek, stárnutí obyvatel a s tím spojené nároky na udržitelnost služeb zdravotního zabezpečení, obchodu a pošt, také kvalita technické infrastruktury, veřejné vodovody a kanalizace, dopravní dostupnost. Z aktuálních témat musím zmínit zamýšlenou optimalizaci

pracovišť finančních úřadů, což se u nás týká Chotěboře a Ledče, definování páteřní silniční sítě Kraje Vysočina s navazujícím rozhodnutím o výstavbě koridoru rychlého železničního spojení a nový veřejný systém dopravy, který se dotýká nejen propojení jednotlivých druhů dopravy, změny spojů, ale i zavádění jednotných jízdenek, plateb po internetu apod.

K trvalým tématům Vysočiny samozřejmě patří například rozhodnutí o výstavbě nových jaderných bloků elektrárny v Dukovanech a udržení provozu stávajících, nebo vývoj ve výběru lokalit pro budoucí hlubinné uložení.

Co pro „své“ starostky a starosty připravujete?

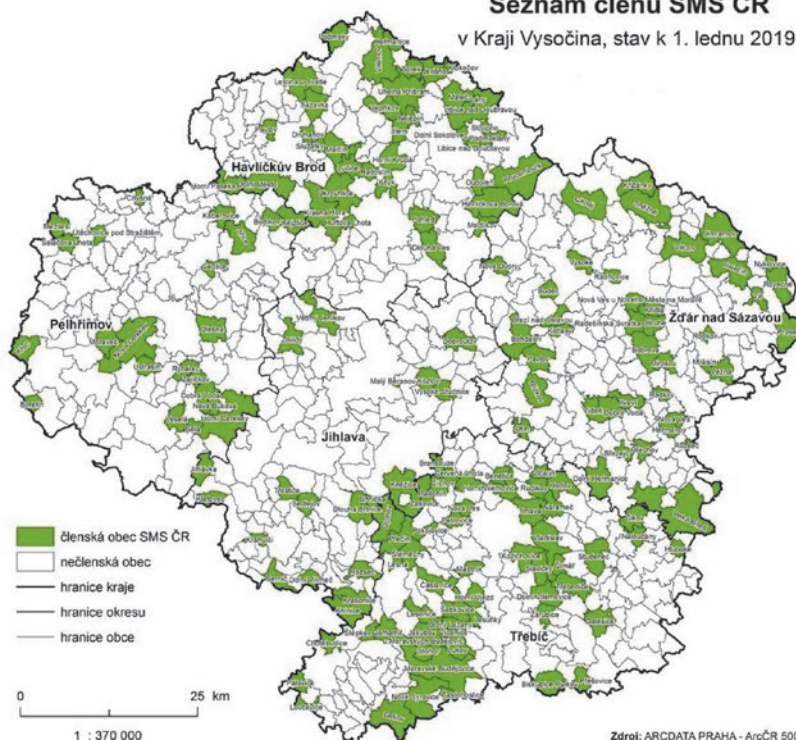
Pro členy SMS ČR Kraje Vysočina připravujeme neformální okresní setkání nad tématy, která si sami zvolí. Samozřejmě i s účastí příslušných odborníků, zástupců úřadů a všech, jichž se daná problematika týká. I nadále budou pokračovat osobní návštěvy starostů všech členských obcí. V neposlední řadě doporučuji všem zástupcům obcí Kraje Vysočina, aby sledovali aktuality na stránkách www.smscr.cz. Najdou zde informace o akcích napříč celou republikou, které pořádá nejen SMS ČR, ale i další partneři. Skvělý ohlas mají aktivity SMS ČR v oblasti

vzdělávání, jež lze zase najít na portálu zastupitele <http://portalzastupitele.cz/>. A určitě zástupcům samospráv doporučuji, aby se nezapomněli zaregistrovat na webináře. Ten příští se koná 26. července od 9:30 do 10:30 a bude na téma Zasedání zastupitelstva.

Seznam členů SMS ČR

v Kraji Vysočina, stav k 1. lednu 2019

SMS ČR hlídá zapojení samospráv do programu RE:START

Již delší dobu se hlasitě mluví o Strategii hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje (známé pod názvem RE:START). Součástí této strategie je též Souhrnný akční plán obsahující soubor opatření (finanční či systémové povahy) s celkovou alokací 10 miliard korun, ke kterému se mohli zástupci samospráv v uplynulých měsících vyjadřovat.

Od regionálních aktérů (zahrnující samosprávy) ale přišlo formou elektronických dotazníků jen několik desítek vyjádření a námětů. SMS ČR proto v dotčeném území provedlo průzkum, zda a jakým způsobem byli zástupci obcí v této záležitosti oslovováni.

I na základě tohoto průzkumu SMS ČR požaduje vysvětlení nedostatečného počtu sesbíraných námětů a zapojení samospráv do procesu přípravy Souhrnného akčního plánu. SMS ČR dále požaduje větší zapojení obecních a neziskových spolků, výraznější otevřenost subjektům dlouhodobě se zabývajícím rozvojem kraje a konkretizaci dosud příliš obecných opatření neřešících aktuální lokální záležitosti. Úplně pak chybí opatření potenciálně využívané i nejmenšími obcemi podporující malé, ale pro rozvoj venkovských oblastí velmi důležité projekty (např. přestavbu industriálních či agrárních budov na zdravotnické, vzdělávací či jiné zařízení).

Marek Komárek

Pardubický kraj

Neratov na Pardubicku třídí odpady nejlépe mezi malými obcemi v zemi!

Malebný Neratov na Pardubicku se 164 obyvateli boduje už deset let v soutěžích o nejlepší třídění odpadů. Tentokrát uchvátil komisi dokonce v celorepublikové soutěži obcí společnosti EKO-KOM O křišťálovou popelnici 2018 a ve své kategorii získal 1. místo.

Historie tohoto mimořádného úspěchu se začala psát v roce 2009, kdy Neratov poprvé vyhrál krajskou soutěž O perníkovou popelnici, jejíž název souvisí s tradiční pardubickou pochoutkou. Od té doby obec téměř každoročně stanula na pomyslných stupních vítězů. Od prvního vítězství před deseti lety získala v krajském kole soutěže sedmkrát 1. místo a třikrát titul Absolutní vítěz roku, který se uděluje za průměrný objem vytríděného odpadu na obyvatele. Takto se povedlo Neratovu zabodovat během pouhých deseti let i přesto, že až do roku 2000 neměli obyvatelé popelnice a svoz komunálního odpadu se od počátku devadesátých let řešil pouze jedním překladištěm s velkoobjemovými kontejnery a skládkou v bývalém dobývacím prostoru, která byla následně revitalizována.

Poprvé se pojem *tříděný odpad* vyskytl v Neratově v roce 2003, kdy obec pořídila kontejnery na plasty, papír a sklo. To ale problém nevyřešilo. Kontejnery byly neustále plné. Proto se obec o tři roky později rozhodla přejít na pytlový sběr, který se osvědčil jako nejlepší možné řešení. Z financí, které obce v soutěži O Perníkovou popelnici získávají za první až třetí místo, byly všem domácnostem pořízeny stojany na pytle, díky nimž je třídění pohodlnější. „Lidé dostávají pytle na třídění zdarma a doma do nich třídí plasty, papír, nápojové kartony a kovy. Jednou za měsíc je umístí před dům, odkud je svozová firma odveze. Nemusí s nimi tedy nikam chodit, což si velmi chválí,“ popisuje starosta obce Jaroslav Pulkrábek, jehož otcí prý v obci náleží veškeré zásluhy za dosažené úspěchy v nakládání s odpady. Jmenovec současného starosty je zároveň bývalým starostou, který ve vesnici působil už od roku 1972.

Za poslední roky přibýly v Neratově další kontejnery. Jeden na elektro odpad, čtyři na bio odpad a od letošního roku i čtyři na použité jedné oleje. Velkoobjemový, nebezpečný a velký elektro odpad odevzdávají občané ve sběrném dvoře v přílehlých Lázních Bohdaneč, se kterými má obec uzavřenou smlouvu. „V obci máme celkem čtyři sběrná místa. Jedno je přímo v Neratově, druhé v místní části Novinsko a zbylá dvě se nacházejí v chatových oblastech,“ řekl starosta.

Za odměnu v krajském i celostátním kole získala obec odměnu 180 tisíc korun. Ty je nutné podle pravidel investovat zpět do systému třídění. „My za tyto peníze upravíme a zastřešíme sběrná místa. Část peněz použijeme také na propagaci,“ uvedl starosta. Za své úspěchy získala obec už více než 600 tisíc korun, což je pro vesnici s rozpočtem necelých dva a půl milionu korun ročně velké plus. Občané za odměnu každoročně dostávají stolní kalendář s vyznačenými svozovými dny. „I takové detaily jsou k celkovému úspěchu důležité. Třídění se stalo v Neratově tradicí, ve které už nepolevíme,“ uzavřel starosta.

SMS ČR Neratovu gratuluje a přeje mnoho úspěchu a elánu do dalších let.

Kristýna Vodrážková

Liberecký kraj

Členské obce v Libereckém kraji ví, jak třídí odpady

Kde v Libereckém kraji nejlíp třídí odpad, prozradily výsledky 14. ročníku soutěže Zlatá popelnice. Vyhlášení se konalo na Ještědu. Nejlépe si v roce 2018 vedli v obcích Bedřichov a Kořenov a ve městech Rokytnice nad Jizerou a Jilemnice. V průměru vytrídil každý obyvatele Libereckého kraje 24,9 kilogramu papíru, 10,4 kilogramu plastů, 13 kilogramů skla a bezmála půl kilogramu nápojových kartonů. To je tedy celkem 48,7 kilogramu vytríděného odpadu, což je téměř český průměr. SMS ČR gratuluje všem obcím, které se do soutěže přihlásily a byly úspěšné. „Těší nás zejména, že se na předních místech umístily i členské obce SMS ČR. Z těch nejmenších Jestřábí v Krkonoších a Albrechtice v Jizerských horách, Kořenov, Josefův Důl, Skuhrov a z těch větších Harrachov a Loučany nad Nisou,“ vyjmenovala krajská manažerka Petra Černá.

Jihomoravský kraj

Květen a červen měli v Jihomoravském kraji nabitý řadou jednání. O stavebním právu, šterkopísku, vodě či bližší spolupráci s krajem

Kulatý stůl k rekonstrukci stavebního práva, další jednání spolku Za Vodu pro lidi k problematice těžby šterkopísku, jednání zástupců SMS Data a krajské manažerky s odborem územního plánování a stavebního řádu KÚ JMK, krajský seminář o dotačních příležitostech v oblasti problematiky zadržování vody v krajině, či hodnocení přihlášených obcí v rámci krajského kola soutěže Vesnice roku 2019. To je jen krátký výčet akcí, kterých se účastnili i zástupci členských obcí Sdružení místních samospráv v kraji.

Kulatý stůl k rekonstrukci stavebního práva z poloviny května přilákal především zástupce stavebních úřadů v kraji. „Diskuze byla věcná, upozornila na množství praktických problémů, které by tak rozsáhlá novelizace přinesla. Všem účastníkům se patří ještě jednou poděkovat za jejich přítomnost

na setkání a připomínky k tématu," uvedla krajská manažerka Lenka Matějová.

V druhé polovině května se konalo také jednání zástupce SMS Data a krajské manažerky s odborem územního plánování a stavebního řádu KÚ Jihomoravského kraje. Hovořilo se o možnostech využití geoinformačního portálu AGIS pro kraj a technických možnostech, jak nahrát územní plány obcí do systému.

Hodnocení krajského kola soutěže Vesnice roku 2019 se uskutečnilo začátkem června. Do letošního ročníku se přihlásilo 18 obcí. Ve stejném období se konal krajský seminář o dotačních příležitostech obcí při budování opatření proti suchu. „Na semináři vystoupili zástupci samospráv se svými praktickými zkušenostmi. Dobrá praxe jiných starostů je totiž neocenitelný zdroj informací," uvedla Lenka Matějová s tím, že ze závěrů semináře vyplynuly další možnosti pro budoucí akce. „Jedná se například o vysazování zeleně a její údržbu či možnosti jednání se zemědělci hospodařícími v katastru obcí," dodala.

V druhé polovině června se sešlo krajské předsednictvo SMS ČR v obci Zbraslav a došlo i na pravidelné jednání Regionální krajské konference. Krajská manažerka aktuálně diskutuje o možnostech bližšího setkávání obcí se zástupci kraje.

Olomoucký kraj

Starostové se podepisují pod výzvu krajským zastupitelům. Požadují spravedlivý odpadový plán!

Odpadové hospodářství je v Olomouckém kraji velké téma. Dlouhodobě se jím zabývá i krajské předsednictvo SMS ČR. Co je nového?

Olomoucké hejtmanství už před lety vytvořilo plán, jak řešit odpady v kraji. Vznikl spolek Odpady Olomouckého kraje, který se zabývá studii o zpracování odpadů. Už vloni kraj založil akciovou společnost, která se má o odpady starat, přičemž spolek má být jedním z akcionářů. Proti jsou někteří starostové hlavně menších obcí. Upozorňují, že se vůči větším městům nedokáží ve společnosti při rozhodování prosadit.

„Požadovali jsme, abychom měli stejně slovo. Jedna obec, jeden hlas. Bylo nám to přislíbeno, ale vznikem akciové společnosti se to naprosto mění," uvedl například starosta Dolních Studének Radim Sršeň.

Kraj už začal akcie obcím a městům prodávat. Starostové reagují výzvou adresovanou krajským zastupitelům, pod kterou se sešlo několik desítek podpisů. Společné odpadové hospodářství zaštitěné krajem vítají. Trvají však na zachování principu rovnosti samospráv, solidarity větších obcí s menšími a svobodné možnosti zajistit nejnižší ceny služeb na trhu pro obyvatele obcí. Plán hejtmanství kritizují i ekologové z hnutí Duha. Vyjádřil se k němu už dříve v médiích například odpadový expert hnutí Ivo Kropáček. Podle něj obcím mohou hrozit i sankce. „Obce se na patnáct až třicet let dopředu zaváží, že budou někomu dodávat odpad. To je velmi problematická věc, protože množství odpadu neustále klesá," řekl.

Starostové ve své výzvě krajským zastupitelům také žádají počkat s praktickým řešením až do přijetí připravované národní legislativy – zákonů o odpadech a obalech.

Tomáš Pavelka

Jihočeský kraj

V Jihočeském kraji se budou opravovat dvojkové a trojkové silnice. Zaplatí to stát a kraj

Více než 213 milionů korun přispěje letos Státní fond dopravní infrastruktury na opravy silnic II. a III. tříd v Jihočeském kraji. Peníze si mezi sebe rozdělí Správa a údržba silnic Jihočeského kraje (SÚS JČK) a Jihočeský kraj. Spolu s penězi z krajského rozpočtu tak na rekonstrukce komunikací letos poputuje okolo 381,5 milionů korun. Obce to vítají. Samy by na opravy cest neměly.

SÚS JČK plánuje za přispění dotačních prostředků SFDI zajistit rekonstrukci silnice v Katovicích, kde bude provedeno zajištění svahu a rozšíření silnice u Nové Vsi na Strakonicku. Dojde také na opravy mostů na okraji obce Deštné, v obci Volřífov a na okraji Nové Včelnice, vše na Jindřichohradecku.

Jihočeský kraj hodlá opravit či zmodernizovat bezmála 50 kilometrů komunikací. Půjde například o silnici mezi Ledenicemi a Slavošovicemi na Českokubějovicku, silnici Lomnice nad Lužnicí–Klec, průtah Novosedly na Jindřichohradecku či komunikaci mezi Strakonícemi a Radomyšlím. Stavební práce by měly začít během července, hotovo má být do konce roku.

Menší obce nemají samy šanci udržovat komunikace sjezdné. Nálady, které jsou s tím spojeny, neodpovídají jejich rozpočtům a vypsání dotační tituly bohužel nereflektují možnosti obcí. „Financování určuje zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů. Od roku 2018 jsou účinná již nová pravidla, která sjednocují podíl sdílených daní včetně DPH a větší váhu přikládá kritériu počtu dětí a žáků," připomněla krajská manažerka Milada Vopálková. „Na všech novelách, které výrazně posilují příjmy obcí, se podílelo až už ve stádiích příprav či projednávání Sdružení místních samospráv ČR," dodala.

Plzeňský kraj

Plzeňský kraj zve starosty v srpnu na seminář o chytrých vesnicích

Jaké jsou možnosti Smart Village? Jak lze chytrou vesnici financovat? Jaké zkušenosti mají s chytrými technologiemi za hranicemi? Na tyto a mnoho dalších otázek odpoví odborníci na semináři Chytrá vesnice, který pořádá Plzeňský kraj v pátek 30. srpna v 10 hodin v Plzeňském Prazdroji. Seminář je určen zejména pro starosty a zastupitele a koná se v rámci tradiční akce Festival regionálních potravin. Vystoupí na něm odborníci ze Západočeské univerzity v Plzni, České zemědělské univerzity v Praze, Českého centra pro vědu a společnost nebo z bavorského ABERLAND REGia. Vstup na seminář je zdarma.

Středočeský kraj

Středočeský kraj má vlastního ochránce veřejných práv občanů

V rámci krajského úřadu Středočeského kraje začal působit ochránce veřejných práv občanů. Lidé se na něj mohou obracet při podávání podnětů či stížností souvisejících s výkonem samosprávné činnosti kraje, jeho příspěvkových organizací anebo s činností krajského úřadu. Prostřednictvím „krajského ombudsmana" mohou občané oslovit i Radu kraje a komunikovat s ní. Výkonem funkce ochránce veřejných práv občanů Středočeského kraje, která spadá pod řízení ředitele krajského úřadu, se na základě výběrového řízení ujal v polovině května Jiří Švadlena, který byl donedávna místostarostou Benešova a má za sebou i dlouholeté zkušenosti z podnikatelského prostředí. Kancelář ochránce veřejných práv občanů Středočeského kraje bude sídlit v budově Krajského úřadu Středočeského kraje v Praze 5, ve Zborovské ulici 11.

Krátké zprávy

Obce obdržely podezřelé faktury od Asociace školských zařízení

Mnozí zřizovatelé škol a školských zařízení dostali v posledních dnech faktury od Asociace školských zařízení za služby (členství v Asociaci), které si podle informací SMS ČR neobjednali. Co s tím?

Než takovou fakturu proplatíte, ujistěte se, zda je oprávněná, tedy zda se opírá o platnou objednávku či fakturu. Existuje podezření, že se jedná o další pokus podvodného vylákání plateb z obcí, kterých SMS ČR v poslední době zaznamenalo více. Sdružení proto apeluje na představitele obcí, aby byli při proplácení faktur obezřetní, faktury za neobjednané služby nepropláceli a v případě podezření z podvodu se obrátili na Policii ČR i na SMS ČR, které pak varuje ostatní členy a případně koordinuje společný postup.

SMS ČR zve na konferenci Města budoucnosti 2019

Nad konáním konference Města budoucnosti 2019 převzalo SMS ČR spolu s ostatními partnery záštitu. Uskuteční se 30. září v pražském Cubex Centru a členové SMS ČR na ni mají zvýhodněné vstupné.

Konference poskytuje diskuzní platformu, na které na jednom místě zástupci měst a obcí hovoří o svých problémech, sdílí své zkušenosti, a společně s odborníky nachází řešení a přináší odpovědi na současné potřeby pro úspěšné vedení měst a obcí. Celodenní přednáškový a diskuzní program je rozdělený do několika tematických bloků, součástí konference je také expo zóna určená pro praktickou prezentaci. O současných problémech měst a obcí promluví na konferenci i místopředseda SMS ČR Radim Sršeň. Podrobnosti o programu naleznete na webových stránkách <https://www.mesta-budoucnosti.cz>.

Pro členy SMS ČR je vstup na konferenci za zvýhodněnou cenu 1000 Kč. Pro získání vstupenky se slevou je třeba uplatnit slevový kód s názvem: MB2019. Uvedený název slevového kódu stačí zadat do pole „Slevový kód“ na objednávkovém formuláři „Objednávka vstupenek“ dostupném na stránkách <https://www.mesta-budoucnosti.cz>. Sleva se po zadání počtu vstupenek a slevového kódu automaticky načte.

Na veřejném slyšení o vodním koridoru Dunaj-Odra-Labe zazněly i hlasy starostů

Potřebuje Česká republika vodní koridor Dunaj-Odra-Labe? O tom diskutovali zastánci, odpůrci, ekonomové, ekologové i starostové na veřejném slyšení v pátek 14. června v Senátu. Jeho iniciátorkou byla senátorka Jitka Seitlová. Podle odpůrců se kanál nevyplatí a je megalomanský. Studii proveditelnosti, kterou si zadalo ministerstvo dopravy a je v připomínkovém řízení, vytýkají zejména nadhodnocení přínosů a podhodnocení nákladů. Podle obhájců by naopak projekt mohl být předložen vládě letos na podzim. O velkých rizicích hovořil v souvislosti se studií senátor Petr Orel, který připomněl, že kanál by zabral množství zemědělské i lesní půdy s dopadem na biodiverzitu i na spodní vody.

Starostové dotčených obcí, jejichž katastry by stavba zasáhla, se vůči záměru rovněž stavěli negativně. Pozastavili se mimo jiné nad tím, jak by

se takto rozsáhlá stavba budovala, když již v této fázi je vůči ní velký odpor. „Veselíčka by se tato megalomanská stavba výrazně dotkla. Nad právě budovanou dálnicí D1 Lipník-Kroměříž na terénním náspu by musel být nový most nad dálnicí s kanálem a zrovna na našem katastru by přecházel nad dálnicí z jihu na sever,“ uvedl například starosta členské obce SMS ČR Veselíčka na Přerovsku Tomáš Šulák. „Zabraňme zničení řek Bečvy a Moravy! Urychleme naopak výstavbu vysokorychlostní trati, čímž se nákladní doprava může více dostat na stávající železnici,“ dodal. „Ta studie má velmi mnoho nejistot,“ uvedla senátorka Jitka Seitlová, která veřejné slyšení zorganizovala s tím, že ke studii by měl vzniknout oponentní materiál.

Zastánci kanálu mají za to, že kanál by mohl sloužit mimo jiné i k zdržení vody v krajině a jejímu možnému využití pro zavlažování při boji se suchem. Zmínili i možné využití kanálu pro transport vody. To však rozporoval hydrobiolog Martin Rulík z Univerzity Palackého v Olomouci. Připomněl, že studie počítá s dlouhodobými průměry průtoků, které jsou však v posledních horkých a suchých letech radikálně nižší. Stavba kanálu by podle studie přišla na 585 miliard. Odersko-dunajská část vychází na více než 300 miliard.

Povolební glosa:

Jak volil venkov a metropole v eurovolbách?

Evropské volby ve svém výsledku posílily opoziční strany, resp. jejich teoretický blok. Zatímco vládní ANO volilo dle předpokladů jen 21 procent lidí (6 mandátů), komunisté oslabili se 7 procenty na 1 mandát a ČSSD se do europarlamentu vůbec nedostala (3,95%), pro opoziční „skupinu“ ODS / Piráty / Spojence pro Evropu / KDU-ČSL hlasovalo 47 procent obyvatel, čímž získala 12 mandátů z 21 možných. Pokud tuto skupinu rozložíme, tak ODS měla 14,5% (4 mandáty), Piráti 14% (3), Spojenci pro Evropu (TOP 09 + STAN + SZ + LES + regionální strany) 11,6% (3) a lidovce 7,2% (2). Zbývá SPD s 9,1% (2). Tot celková fakta.

Známým výstupem a potvrzením sněmovních a komunálních voleb je i tradiční zisk pravice v metropolitní Praze: Vítězní Spojenci 21%, následovaní Piráty 19% a ODS 19%. ANO zde získalo 13% a SPD 6%. Ostatní strany by nepřehouply 5% hranici. Zcela jiný obrázek ukazuje například venkovský Olomoucký kraj: ANO má víc než celostátně (24%), Piráti (11,7%) těsně porázejí SPD (11,6%), ODS 11%, Spojenci a lidovci po 9%, komunisté o procento více než celostátně a sociální demokraté, jimž byl kraj Hané dlouhodobou baštou, také mimo hru. Promrháním hlasů, je zisk „deváté“ strany HLASu Pavla Teličky (ČR 2,4%, Praha 3,7%, OLK 1,7%). Ve Zlínském kraji si došlápli na stříbro lidovci (15,1%), jinak v dalších krajích odpovídají výsledky plus minus celostátním.

Trend rozdílného hlasování v Praze a na venkově (resp. krajích a regionech) je zřejmý posledních několik málo let. Zatímco ve městech budoují liberální strany, případně módní Piráti, na venkově hnutí ANO a SPD zcela vymazaly sociální demokraty. Zvláště ta druhá zmíněná budovala na Moravě velmi silně. Za první republiky jsme měli agrární (republikánskou) stranu, nyní venkov dodává oporu lidovcům, ale operují zde právě populistická hnutí, ke kterým se jistě nově přidá i Trikolora. Proč není venkov konzervativnější? Většina lidí bez vztahu k půdě a krajině, práce ve městech – to je „pohyb v silném větru“. Do prohloubení tradic a pevného ukotvení má venkov na rozdíl například od křesťansko-demokratického Německa velmi daleko. Třicet let od Listopadu bylo málo. Venkove, venkove...

Tomáš Šulák, starosta obce Veselíčko, předseda SMS ČR v Olomouckém kraji, politolog

Obnovitelné zdroje energie a klimaticko-energetický plán do roku 2030 řešili na společném setkání poslední květnový den zástupci SMS ČR, SMO ČR a další partneři s náměstkem ministra průmyslu a obchodu René Nedělou a jeho kolegy z ministerstva. Setkání se uskutečnilo symbolicky v Kněžicích na Jihlavsku, obci s přívlasktem energeticky soběstačná. Diskutovalo se hlavně o možnostech podpory a rozvoje obecních projektů obnovitelných zdrojů energie, a to formou provozní a investiční podpory komunitních projektů. Jednání v přátelské atmosféře vedlo ke shodě na další spolupráci. Nechyběla ani exkurze do bioplynové stanice a biomasové výtopny.